

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾**

z dnia 20 grudnia 2019 r.

w sprawie niektórych wymagań weterynaryjnych, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w rzeźniach o małej zdolności produkcyjnej, położonych na terenie gospodarstw²⁾

Na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2019 r. poz. 824) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Rozporządzenie określa niektóre wymagania weterynaryjne dotyczące konstrukcji, rozplanowania i wyposażenia, jakie powinny być spełnione przy produkcji produktów pochodzenia zwierzęcego w rzeźniach o małej zdolności produkcyjnej, położonych na terenie gospodarstw, zwanych dalej „rzeźniami rolniczymi”.

2. Wymagania weterynaryjne, o których mowa w ust. 1, dotyczą rzeźni rolniczych:

- 1) w których:
  - a) poddaje się ubojowi zwierzęta gospodarskie kopytne, drób, zajęczaki lub zwierzęta dzikie utrzymywane w warunkach fermowych, których posiadaczem jest podmiot prowadzący tę rzeźnię lub inny podmiot utrzymujący takie zwierzęta w gospodarstwie położonym na obszarze tego samego powiatu, w którym jest zlokalizowana ta rzeźnia, lub na obszarach powiatów sąsiadujących z powiatem, w którym zlokalizowana jest ta rzeźnia, lub
  - b) dokonuje się rozbioru mięsa pozyskanego z tych zwierząt;
- 2) do których nie wprowadza się zwierząt pochodzących ze stad lub gospodarstw, których status epizootyczny w odniesieniu do chorób zakaźnych zwierząt uznany zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt jest niższy od statusu epizootycznego gospodarstwa, na terenie którego znajduje się rzeźnia rolnicza, lub od statusu epizootycznego stad zwierząt utrzymywanych w tym gospodarstwie;
- 3) w których łączna liczba zwierząt poddawanych ubojowi wynosi dziennie nie więcej niż – w przypadku:
  - a) drobiu albo zajęczaków – 50 sztuk,
  - b) ptaków bezgrzebieniowych – 1 sztukę,
  - c) świń o wadze:
    - równej lub powyżej 15 kilogramów – 6 sztuk,
    - poniżej 15 kilogramów – 10 sztuk,

---

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2019 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. poz. 2258).

²⁾ Niniejsze rozporządzenie zostało notyfikowane Komisji Europejskiej w dniu 14 sierpnia 2019 r. pod numerem 2019/405/PL, zgodnie z § 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), które wdraża postanowienia dyrektywy (UE) 2015/1535 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 9 września 2015 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w dziedzinie przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego (Dz. Urz. UE L 241 z 17.09.2015, str. 1).

- d) owiec albo kóz o wadze:
  - równej lub powyżej 15 kilogramów – 6 sztuk,
  - poniżej 15 kilogramów – 10 sztuk,
- e) bydła albo koni:
  - w wieku równym lub powyżej 3 miesięcy – 1 sztukę,
  - w wieku poniżej 3 miesięcy – 2 sztuki,
- f) kopytnych zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych – 3 sztuki.

3. W przypadku uboju zwierząt, o których mowa w ust. 2 pkt 3, łączna liczba zwierząt poddawanych ubojowi w rzeźni rolniczej nie może przekroczyć dziennie 50 sztuk zwierząt, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. a, oraz 15 sztuk zwierząt, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. b–f.

4. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce prowadzenia przez podmiot rzeźni rolniczej, na wniosek tego podmiotu, może wyrazić zgodę na przekroczenie dziennego limitu zwierząt poddawanych ubojowi, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, pod warunkiem zachowania rocznego limitu zwierząt poddawanych ubojowi, który wynosi w przypadku:

- 1) drobiu albo zajęczaków – 18 250 sztuk;
- 2) ptaków bezgrzebieniowych – 365 sztuk;
- 3) świń o wadze:
  - a) równej lub powyżej 15 kilogramów – 2190 sztuk,
  - b) poniżej 15 kilogramów – 3650 sztuk;
- 4) owiec albo kóz o wadze:
  - a) równej lub powyżej 15 kilogramów – 2190 sztuk,
  - b) poniżej 15 kilogramów – 3650 sztuk;
- 5) bydła albo koni:
  - a) w wieku równym lub powyżej 3 miesięcy – 365 sztuk,
  - b) w wieku poniżej 3 miesięcy – 730 sztuk;
- 6) kopytnych zwierząt dzikich utrzymywanych w warunkach fermowych – 1095 sztuk.

§ 2. Podmiot prowadzący rzeźnię rolniczą zapewnia, że:

- 1) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 1, z późn. zm.³⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 13, t. 34, str. 319), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 852/2004”, w załączniku II w rozdziale I w ust. 3 albo
- 2) w rzeźni rolniczej jest dostępna co najmniej jedna toaleta splukiwana wodą, podłączona do sprawnego systemu kanalizacyjnego:
  - a) której drzwi wejściowe nie otwierają się bezpośrednio do pomieszczenia, w którym odbywa się ubój zwierząt lub znajduje się mięso, lub
  - b) zlokalizowana w pobliżu pomieszczenia, w którym dokonuje się uboju zwierząt lub rozbioru mięsa;
- 3) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 852/2004 w załączniku II w rozdziale I w ust. 9 albo
- 4) w pobliżu pomieszczenia, w którym dokonuje się uboju zwierząt lub rozbioru mięsa, znajduje się osobne miejsce do zmiany odzieży własnej na odzież roboczą i ochronną, zmiany obuwia oraz oddzielnego przechowywania odzieży własnej przez osoby wykonujące czynności związane z ubojem zwierząt i produkcją mięsa, przy czym lokalizacja tego miejsca wyklucza możliwość zanieczyszczenia mięsa;

³⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 153 z 12.06.2008, str. 42, Dz. Urz. UE L 277 z 18.10.2008, str. 7, Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2009, str. 109, Dz. Urz. UE L 160 z 12.06.2013, str. 19 oraz Dz. Urz. UE L 222 z 17.08.2016, str. 114.

- 5) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 852/2004 w załączniku II w rozdziale I w ust. 10 albo
- 6) w rzeźni rolniczej znajduje się wyodrębnione, zamykane miejsce lub zamykany pojemnik na sprzęt i środki do czyszczenia i odkażania;
- 7) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającym szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm.⁴⁾ – Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 853/2004”, w załączniku III w sekcji I w rozdziale II w ust. 1 w lit. a i c albo w sekcji II w rozdziale II w ust. 1 albo
- 8) ubój zwierząt odbywa się bezpośrednio po ich doprowadzeniu lub przetransportowaniu do tej rzeźni – w przypadku gdy w tej rzeźni są poddawane ubojowi wyłącznie zwierzęta utrzymywane w gospodarstwie, w którym zlokalizowana jest ta rzeźnia;
- 9) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale II w ust. 1 w lit. b albo
- 10) rzeźnia rolnicza:
  - a) jest wyposażona w pomieszczenia zamykane na klucz lub w zagrody dla zwierząt chorych na chorobę zakaźną zwierząt lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt albo zakażonych lub podejrzanych o zakażenie taką chorobą – w przypadku gdy w rzeźni tej są poddawane ubojowi zwierzęta, których posiadaczami są inne podmioty niż podmiot prowadzący tę rzeźnię, przy czym nie jest konieczne, aby pomieszczenia te i zagrody były wyposażone w oddzielny system odprowadzania ścieków, o ile organizacja uboju oraz system ten wyklucza możliwość zakażenia zdrowych zwierząt oczekujących na ubój lub zanieczyszczenie mięsa, albo
  - b) nie jest wyposażona w pomieszczenia zamykane na klucz lub w zagrody dla zwierząt chorych na chorobę zakaźną zwierząt lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt albo zakażonych lub podejrzanych o zakażenie taką chorobą – w przypadku gdy w rzeźni tej są poddawane ubojowi wyłącznie zwierzęta utrzymywane w gospodarstwie, w którym zlokalizowana jest ta rzeźnia, i zwierzęta te są doprowadzane lub transportowane bezpośrednio z gospodarstwa do tej rzeźni;
- 11) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale II w ust. 2 w lit. a–c albo w sekcji II w rozdziale II w ust. 2 lit. a–c albo
- 12) rzeźnia rolnicza składa się z co najmniej jednego pomieszczenia, przy czym to samo pomieszczenie może być wykorzystywane do przeprowadzania:
  - a) opróżniania i czyszczenia żołądków i jelit lub w przypadku poddanych ubojowi drobiu, zajęczaków oraz ptaków bezgrzebieniowych – wytrzewiania i dalszej obróbki, łącznie z dodawaniem przypraw korzennych do całych tusz, pod warunkiem że czynności te są wykonywane w innym czasie niż pozostałe czynności przeprowadzane w tym pomieszczeniu, w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie mięsa, oraz po ich zakończeniu przeprowadza się odpowiednie czyszczenie i odkażenie miejsc, w których były wykonywane, lub w razie potrzeby całego pomieszczenia,
  - b) następujących czynności:
    - ogłuszania i wykrwawiania,
    - sparzania, odszczeciniania, oparzania i opalania – w przypadku świń,
    - oskubywania lub oskórowania oraz sparzania,
    - wytrzewiania i dalszej obróbki, z wyłączeniem poddanych ubojowi drobiu, zajęczaków oraz ptaków bezgrzebieniowych,
    - obróbki czystych narządów wewnętrznych i flaków,

⁴⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2005, str. 27 i 83, Dz. Urz. UE L 320 z 18.11.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 363 z 20.12.2006, str. 1, Dz. Urz. UE L 281 z 25.10.2007, str. 8, Dz. Urz. UE L 277 z 18.10.2008, str. 8, Dz. Urz. UE L 87 z 31.03.2009, str. 109, Dz. Urz. UE L 178 z 09.07.2009, str. 25, Dz. Urz. UE L 314 z 01.12.2009, str. 8, Dz. Urz. UE L 159 z 25.06.2010, str. 18, Dz. Urz. UE L 46 z 19.02.2011, str. 14, Dz. Urz. UE L 327 z 09.12.2011, str. 39, Dz. Urz. UE L 8 z 12.01.2012, str. 29, Dz. Urz. UE L 158 z 10.06.2013, str. 1, Dz. Urz. UE L 160 z 12.06.2013, str. 15, Dz. Urz. UE L 220 z 17.08.2013, str. 14, Dz. Urz. UE L 69 z 08.03.2014, str. 95, Dz. Urz. UE L 175 z 14.06.2014, str. 6, Dz. Urz. UE L 307 z 28.10.2014, str. 28, Dz. Urz. UE L 67 z 12.03.2016, str. 22, Dz. Urz. UE L 29 z 02.02.2017, str. 21, Dz. Urz. UE L 144 z 07.06.2017, str. 37, Dz. Urz. UE L 285 z 31.10.2017, str. 3 i 10 oraz Dz. Urz. UE L 239 z 24.09.2018, str. 41.

- wstępnej obróbki i czyszczenia podrobów, zwłaszcza oskórowanych głów, jeżeli nie jest wykonywana na linii uboju,
  - pakowania zbiorczego podrobów,
  - wysyłki mięsa
- pod warunkiem że czynności te są wykonywane w odrębnym miejscu albo w innym czasie, w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie mięsa, oraz po ich zakończeniu przeprowadza się odpowiednie czyszczenie i odkażenie miejsc, w których były wykonywane te czynności, lub, w razie potrzeby, całego pomieszczenia;
- 13) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale II w ust. 3 albo w sekcji II w rozdziale II w ust. 3 albo
  - 14) w rzeźni rolniczej funkcjonuje system urządzeń do odkażania narzędzi zabezpieczający mięso przed zanieczyszczeniem i umożliwiający dostęp do odkażonych narzędzi podczas produkcji, a w przypadku gdy do tego odkażania używana jest woda, to jej temperatura powinna być nie niższa niż 82°C;
  - 15) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale II w ust. 4 albo w sekcji II w rozdziale II w ust. 4 albo
  - 16) w rzeźni rolniczej są zainstalowane dla pracowników mających kontakt z mięsem, możliwie najbliżej stanowisk pracy, urządzenia do mycia i odkażania rąk, z bieżącą ciepłą i zimną wodą lub wodą zmieszaną do odpowiedniej temperatury, wyposażone w środki do czyszczenia i odkażania rąk oraz ręczniki jednorazowego użytku i pojemniki na zużyte ręczniki;
  - 17) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale II w ust. 5 albo w sekcji II w rozdziale II w ust. 5 albo
  - 18) w rzeźni rolniczej:
    - a) znajduje się co najmniej jedno urządzenie, zamykane na klucz, do chłodniczego przechowywania mięsa uznanego za niezdatne do spożycia przez ludzi,
    - b) znajduje się co najmniej jedno urządzenie, zamykane na klucz, do chłodniczego przechowywania mięsa uznanego za zdatne do spożycia przez ludzi, w którym przechowuje się mięso zatrzymane, pod warunkiem że zostały opracowane i wdrożone procedury dotyczące postępowania z zatrzymanym mięsem, gwarantujące, że zatrzymane mięso nie zostanie pomyłone z pozostałym mięsem znajdującym się w tym urządzeniu, w szczególności przez odpowiednie oznakowanie takiego mięsa, oraz że zatrzymane mięso:
      - nie pochodzi od zwierząt chorych na chorobę zakaźną zwierząt lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt albo zakażonych lub podejrzanych o zakażenie taką chorobą, zgodnie z przepisami o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt,
      - jest przechowywane w urządzeniu do chłodniczego przechowywania mięsa przeznaczonym do przechowywania produktów pochodzenia zwierzęcego w sposób zapobiegający stykaniu się tego mięsa z pozostałym mięsem składowanym w tym urządzeniu,
      - nie opuści urządzenia do chłodniczego przechowywania mięsa do czasu podjęcia przez urzędowego lekarza weterynarii ostatecznej decyzji w sprawie tego mięsa;
  - 19) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale II w ust. 6 albo w sekcji II w rozdziale II w ust. 6 albo
  - 20) zwierzęta są doprowadzone lub transportowane do rzeźni rolniczej bezpośrednio z gospodarstwa, w którym były utrzymywane, oraz środek transportu i urządzenia do transportu są czyszczone, myte i odkażane;
  - 21) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale II w ust. 7 oraz w rozdziale IV w ust. 20 albo
  - 22) ubój zwierząt chorych na chorobę zakaźną zwierząt lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt albo zakażonych lub podejrzanych o zakażenie taką chorobą odbywa się w tym samym pomieszczeniu co ubój zwierząt zdrowych, po zakończeniu uboju zwierząt zdrowych, pod warunkiem że czyszczenie i odkażanie urządzeń wykorzystywanych do uboju zwierząt chorych na chorobę zakaźną zwierząt lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt albo zakażonych lub podejrzanych o zakażenie taką chorobą jest wykonywane zgodnie z procedurą zatwierdzoną przez powiatowego lekarza weterynarii oraz urządzenia wykorzystywane do uboju zwierząt, w przypadku gdy wcześniej był przeprowadzany ubój zwierząt chorych na chorobę zakaźną zwierząt lub podejrzanych o chorobę zakaźną zwierząt albo zakażonych lub podejrzanych o zakażenie taką chorobą, są przed wznowieniem uboju oczyszczone i odkażone pod nadzorem urzędowym;

- 23) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale II w ust. 8 albo
- 24) do przechowywania:
  - a) obornika jest wyznaczony specjalny obszar lub miejsce poza rzeźnią rolniczą, odpowiednio zabezpieczone przed dostępem osób postronnych oraz zwierząt,
  - b) treści przewodu pokarmowego używa się zamkniętego, szczelnego pojemnika, zabezpieczonego przed dostępem osób postronnych oraz zwierząt;
- 25) rzeźnia rolnicza spełnia wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale II w ust. 9 albo w sekcji II w rozdziale II w ust. 7 albo
- 26) w rzeźni rolniczej znajduje się odpowiednio wyposażone, zamykane na klucz miejsce do wyłącznego użytku przez urzędowego lekarza weterynarii.

§ 3. Podmiot prowadzący rzeźnię rolniczą, w której odbywa się rozbiór mięsa, oprócz wymagań określonych w § 2, zapewnia, że:

- 1) są spełnione wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale III w ust. 2 albo w sekcji II w rozdziale III w ust. 1 w lit. b albo
- 2) mięso pakowane i niepakowane pozyskane w wyniku rozbioru jest przechowywane:
  - a) w jednym pomieszczeniu, innym niż pomieszczenie, w którym odbywa się ubój zwierząt lub rozbiór mięsa, pod warunkiem że jest ono przechowywane w innym czasie albo w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie przechowywanego mięsa i opakowań, albo
  - b) w przypadku gdy rzeźnia rolnicza składa się z jednego pomieszczenia, w którym odbywa się ubój zwierząt lub rozbiór mięsa:
    - w co najmniej dwóch urządzeniach do chłodniczego przechowywania mięsa, z których każde służy do oddzielnego przechowywania mięsa pakowanego albo niepakowanego, albo
    - w tym samym urządzeniu do chłodniczego przechowywania mięsa, pod warunkiem że jest ono przechowywane w innym czasie albo w sposób uniemożliwiający zanieczyszczenie przechowywanego mięsa i opakowań;
- 3) są spełnione wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale III w ust. 3 albo w sekcji II w rozdziale III w ust. 1 w lit. c albo
- 4) rozbiór odbywa się po zakończeniu uboju oraz po odpowiednim oczyszczeniu i odkażeniu pomieszczenia, w którym odbywał się ubój, oraz że przy rozbiorze są spełnione wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale V albo w sekcji II w rozdziale V;
- 5) są spełnione wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale III w ust. 4 albo w sekcji II w rozdziale III w ust. 1 w lit. d albo
- 6) w rzeźni rolniczej są zainstalowane dla pracowników mających kontakt z niepakowanym mięsem, możliwie najbliższe stanowisk pracy, urządzenia do mycia i odkażania rąk, z bieżącą ciepłą i zimną wodą lub wodą zmieszaną do odpowiedniej temperatury, wyposażone w środki do czyszczenia i odkażania rąk oraz ręczniki jednorazowego użytku i pojemniki na zużyte ręczniki;
- 7) są spełnione wymogi określone w rozporządzeniu nr 853/2004 w załączniku III w sekcji I w rozdziale III w ust. 5 albo w sekcji II w rozdziale III w ust. 1 w lit. e albo
- 8) w rzeźni rolniczej funkcjonuje system urządzeń do odkażania narzędzi zabezpieczający mięso przed zanieczyszczeniem i umożliwiający dostęp do odkażonych narzędzi podczas produkcji, a w przypadku gdy do tego odkażania używana jest woda, to jej temperatura powinna być nie niższa niż 82°C.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 18 lutego 2020 r.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *J. Ardanowski*